

Indledning til uge 7

Det er en ordentlig omgang vi skal igennem i denne uge – så hæng på! Tingene er forsøgt beskrevet så præcist som muligt – og når du kommer ud i den anden ende, så skulle du gerne være i stand til at bruge online musik, overføre musik til din afspiller, og høre musik på farten – både fra Netmusik.dk og andre kilder.

Til gengæld er der ingen deciderede opgaver – man skal 'bare' gennemføre hele beskrivelsen på tingene.

NB: Man skal være opmærksom på at flere af disse punkter ikke kan gennemføres uden at have en Creative ZEN V (som bibliotekerne benytter sig af) – eller en anden mp3-afspiller der kan håndtere og afspille musikken fra Netmusik.dk (se hvilke vi er sikre på kan på: <http://netmusik.wordpress.com/2008/01/25/tag-musikken-med/#more-67>)

Følgende punkter kan så springes over:

Ting 13

- Installation af afspiller (kræver Creative ZEN V)
- Hør musikken og brug afspilleren (kræver Creative ZEN V)

Punktet Musik over på afspilleren (Filtyper, ripning af cd vha. Windows Media Player, overførsel til afspiller vha. Windows Media Player) kan gennemføres – lige bortset fra det allersidste, der kræver en mp3-afspiller der kan håndtere Netmusik.dk.

Ting 14

Her drejer det sig kun om det allersidste punkt der ikke kan gennemføres:

- Overførsel af musikken til din afspiller (kræver en mp3-afspiller der kan håndtere Netmusik.dk)

Ting 13: Sådan betjener du din mp3-afspiller

Disposition:

- Installation af afspiller
- Musik over på afspilleren (Filtyper, ripning af cd vha. Windows Media Player, overførsel til afspiller vha. Windows Media Player)
- Hør musikken og brug afspilleren

Installation af afspiller

Med selve afspilleren følger i pakken et USB–mini-USB kabel, som forbinder afspiller med computer, en snor til at have afspilleren rundt om halsen, et par ind-i-øret hovedtelefoner (ikke lige min kop the, men alle hovedtelefoner med mini-jack stik kan bruges), samt et mikro-jack–mini-jack stik jeg endnu ikke har fundet brug for.

Endvidere er der en pakke med vejledning (bare rolig – den indeholder 18 sprog, så den er ikke så stor), en cd med software og en pose til at have afspilleren i. Vejledningen er faktisk ganske udmærket til basisfunktionerne. Brug gerne vejledningen som supplement til nedenstående punkt 1.

Der er **2 måder** at installere afspilleren så den virker; 1) ved at installere den medfølgende software, eller 2) hvis man ikke kan/vil installere den medfølgende software. Vælg selv en af fremgangsmåderne.

1) installation af software

- Indsæt cd-rom i i computeren. De steder jeg har prøvet autostartede den ikke, så klik på 'denne computer' på skrivebordet, på det cd-rom/dvd-drev skiven ligger i – og så starter installationsproceduren.
NB: afspilleren skal IKKE tilsluttes endnu!
- Klik på 'next' -> vælg 'Europa' og vælg 'engelsk' (eller hvilket sprog du foretrækker)
- Nu skal vi vælge hvilken software der skal installeres.

Den øverste skal man vælge – det er det stykke software der kommunikerer med afspilleren. Windows Media Player 10 behøver man kun at vælge i tilfælde af man ikke allerede har enten version 10 eller 11 på sin maskine – hvis ikke, så installér. Creative MediaSource er en programpakke der bl.a. kan rippe (se længere nede) og brænde cd'er. Er ikke nødvendigt – Windows Media Player kan det vi har brug for. Til sidst er der Audible Manager, som er kontakten til en engelsk online tjeneste med lydbøger. Man kan frit vælge om man vil installere denne – den bliver nævnt som ekstra mulighed under ting 15. Klik på 'Install'.

- Svar 'Yes' på Software License Agreement -> sig 'Next' til stedet den foreslår programmerne skal ligge (eller vælg et andet sted hvis du hellere vil det) -> vælg 'Full installation' (eller hvis du er øvet installatør så tag 'Custom')
- Så starter installationen og den tager noget tid. Undervejs skal der klikkes på 'Next' og vælges mellem 'Full' og 'Custom installation' hvis der er valgt at

installere Creative MediaSource, og på 'Install' hvis der er valgt at installere Audible Manager.

- Herefter bliver man bedt om at tilslutte afspilleren vha USB-miniUSB stikket. Når det er gjort klik 'Ok'. Alle computerens USB-porte kan bruges.
- Herefter er der gode chancer for at man bliver spurgt af Windows om nedenstående:

- Vælger man det øverste Creative Media Explorer, kommer man ind i et betjeningspanel, der kan overføre musik til din afspiller. Vi vil ikke bruge den i 23 ting, vi vil i stedet bruge Windows Media Player. Men måske vil du synes at den er nemmere at bruge fremover...
- Så skal du lade afspilleren sidde i et par timer og lade op – det sker via tilslutningen til computeren – så er afspilleren klar til brug.

NB: Når du starter din maskine næste gang eller genstarter den, så vil blive bedt om at registrere din afspiller. Følg instruksene på skærmen.

Du er nu klar til at gå videre med punktet **Musik over på afspilleren**

2) Afspiller uden at installere software

Nogle steder på arbejdspladser har man ikke mulighed for at installere ny software selv. Man KAN få afspilleren til at virke uden at installere software – men det er en lille smule besværligt, og man mister visse muligheder softwaren giver. Denne vejledning bør følges minutiøst. Hvis man træder forkert, så skal man lave en 'reset' manøvre (står nedenunder vejledningen).

- Tilslut afspilleren vha USB-miniUSB stikket – ignorér/ fjern meddelelserne fra Windows om ny hardware. Lad afspilleren lade op.
- Frakopl afspilleren når den er opladet – og gør det før du går videre!
- Tænd afspilleren og vælg (bevæg dig vha det lille joystick, vælg ved at trykke på joysticket) Extras -> Removable disk -> læs tekst og tryk på joystick -> vælg mindste størrelse 128 Mb. Dette gøres KUN for at afspilleren kan blive genkendt af computeren. Du kan vælge et større tal hvis du vil bruge afspilleren som USB-stick – men den hukommelse du vælger bliver reserveret og kan ikke bruges til musik.
- Tilslut igen afspilleren vha USB-miniUSB stikket.

I tilfælde af at der blevet lavet en fejl, så tænd afspilleren, samtidig med at du holder 'play/pause'-knappen inde. Herefter starter afspilleren op i 'recovery mode'. Vælg 'Format all' og svar 'yes' til spørgsmålet 'All data will be gone. Format all?'. Her er det VIGTIGT at der ikke vælges andre funktioner, da dette kan fjerne operativ-systemet på selve afspilleren.

Herefter kan man prøve fremgangsmåde 2 igen – til alt er gjort rigtigt.

Du er nu klar til at gå videre med punktet **Musik over på afspilleren**

Musik over på afspilleren

Filtyper

Før vi kan få noget musik over på afspilleren, må vi have noget musik vi kan overføre. Men først skal vi lige forstå forskellen på de filformater, som musik- og lydfile kan optræde i digitalt. Der er først og fremmest ukomprimerede og komprimerede lydfile.

De ukomprimerede er f.eks. de file der ligger på en cd eller .wav-file. De er kendetegnet ved at fylde meget – og det er ikke denne type file man bruger til at tage med på en mp3-afspiller. Og da det ofte er på en cd, man har musikken, man vil have med på afspilleren, så skal man 'komprimere'.

Komprimering sker ved at et program ved hjælp af nogle matematiske algoritmer 'fjerner' noget i musikken – jo bedre algoritmen er, jo mindre kan musikfilene blive uden at man decideret kan høre forskel.

De mest gængse komprimerede filtyper er .mp3 og .wma. Mp3 er den gammelkendte filtype, som bl.a. blev kendt via fildelingstjenesterne, hvor folk udvekslede – ofte ulovlig – musik med hinanden i mp3-format. Mp3 er stadig mest udbredt. Wma er Microsofts udgave af komprimerede lydfile. Wma er nyere, og kan i forhold til mp3-formatet digitalt beskyttes (DRM sikring – Digital Rights Management) mod ulovlig kopiering. Derfor kører Netmusik.dk med wma-formatet.

Størrelsesforholdet mellem filtyperne er sådan cirka: Hvis en wav-fil fylder 60 Mb (megabyte), så fylder en mp3-fil 5 Mb og en wma-fil 3 Mb. Størrelsen på de komprimerede kan variere efter hvilken kvalitet, filen er lavet i.

Der findes flere filtyper af både ukomprimerede og komprimerede filer, men de nævnte er de mest brugte og kendte.

Ripning af cd

At rippe en cd kan praktisk oversættes med at 'tage musikken fra en cd og komprimere dem til musikfiler på din harddisk'. Dette skal man gøre i et program, hvor man skal vælge hvilken kvalitet man vil rippe i. Først og fremmest skal man vælge hvor mange kbps (kiloBit Per Sekund) man vil lave filen i – standard til bærbar musik er 128 kbps – 192 kbps, jo højere tal (bitrate) jo bedre lyd kvalitet. Et andet parameter man ofte kan skrue på i rippe-programmer er hvor hurtigt programmet arbejder – jo højere kvalitet jo længere tid tager ripningen.

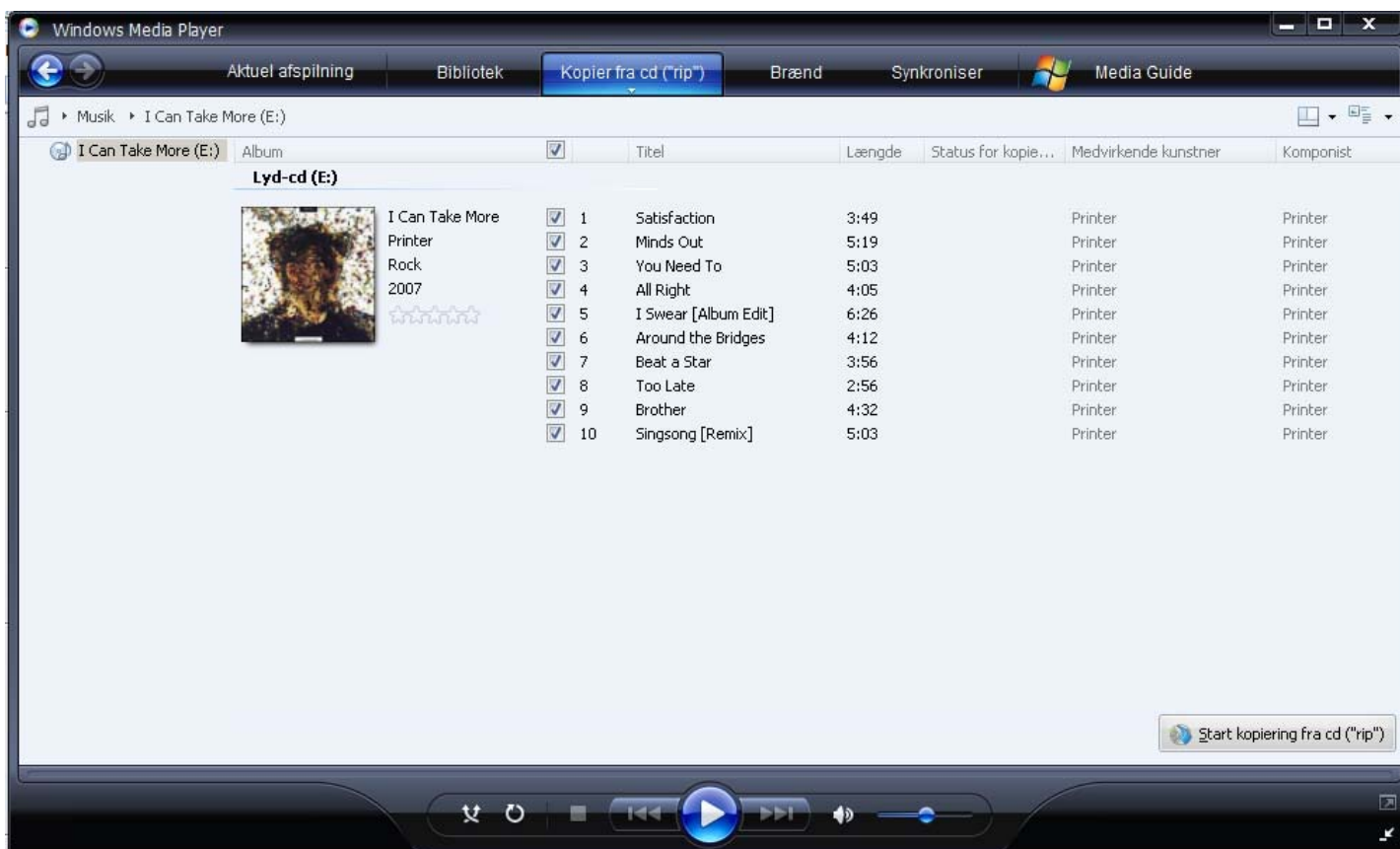
NB: det er kun lovligt at rippe sine egne cd'er – ikke bibliotekernes ☺

Vi skal nu rippe en cd vha. Windows Media Player, et program alle Windows pc'er automatisk har – og et program vi senere skal bruge til Netmusik.dk

NB: det følgende bliver lavet i Windows Media Player version 11 – version 10 adskiller sig en lille smule.

1. Åbn Windows Media Player
2. Indsæt cd i computerens drev.
3. klik på 'Kopier fra cd ("rip")' – her skulle man så gerne se oplysningerne på den cd, som sidder i drevet.

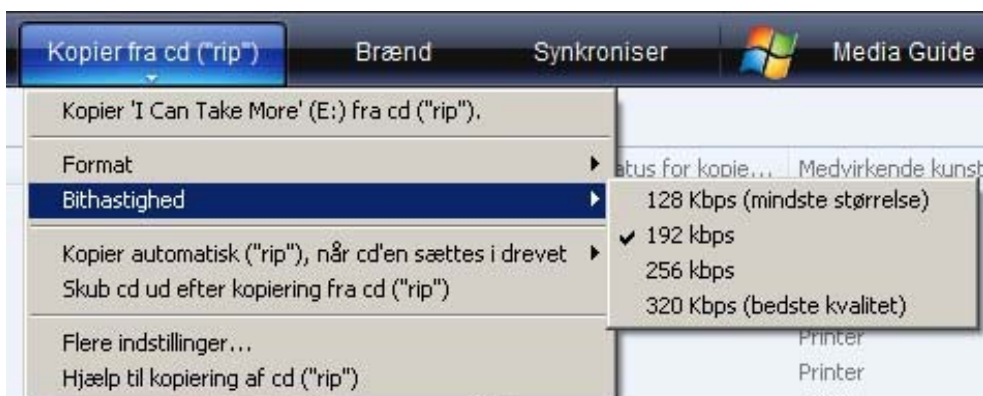
I dette tilfælde en cd med bandet Printer der hedder I can take more.

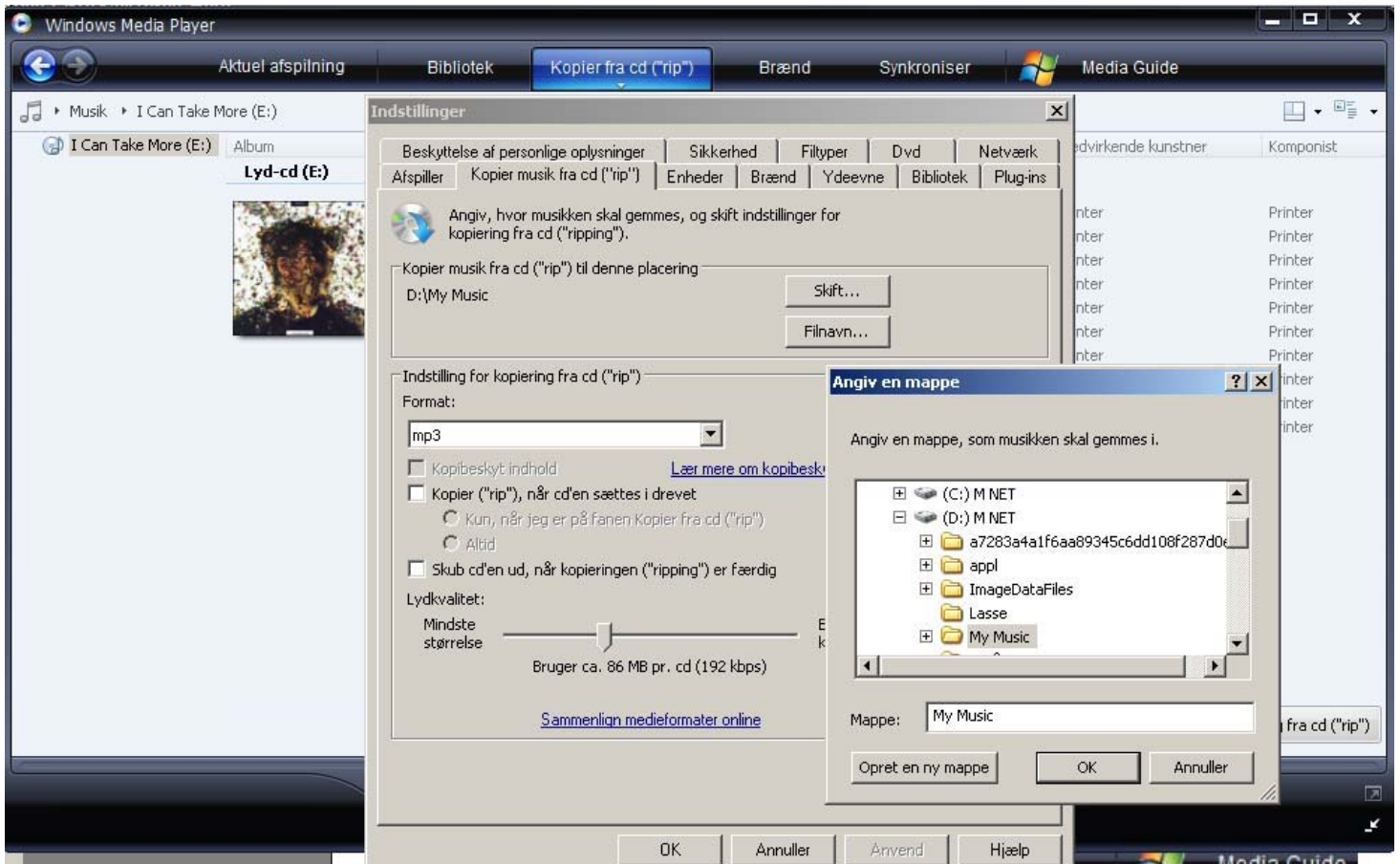
4. Så skal indstillingerne checkes – punkt 5-8 bør kun være nødvendigt at gøre første gang man 'ripper', herefter vil Windows Media Player beholde indstillingerne. Vi vil lave cd'en om til mp3-filer i 192 Kbps, og gemme musikken på D:/My music (stedet er valgfrit for dig), og hvad musikfilerne skal hedde
5. Vælg at der skal rippes til mp3 fil ved at højreklikke på 'Kopier fra cd ("rip")' -> format->mp3

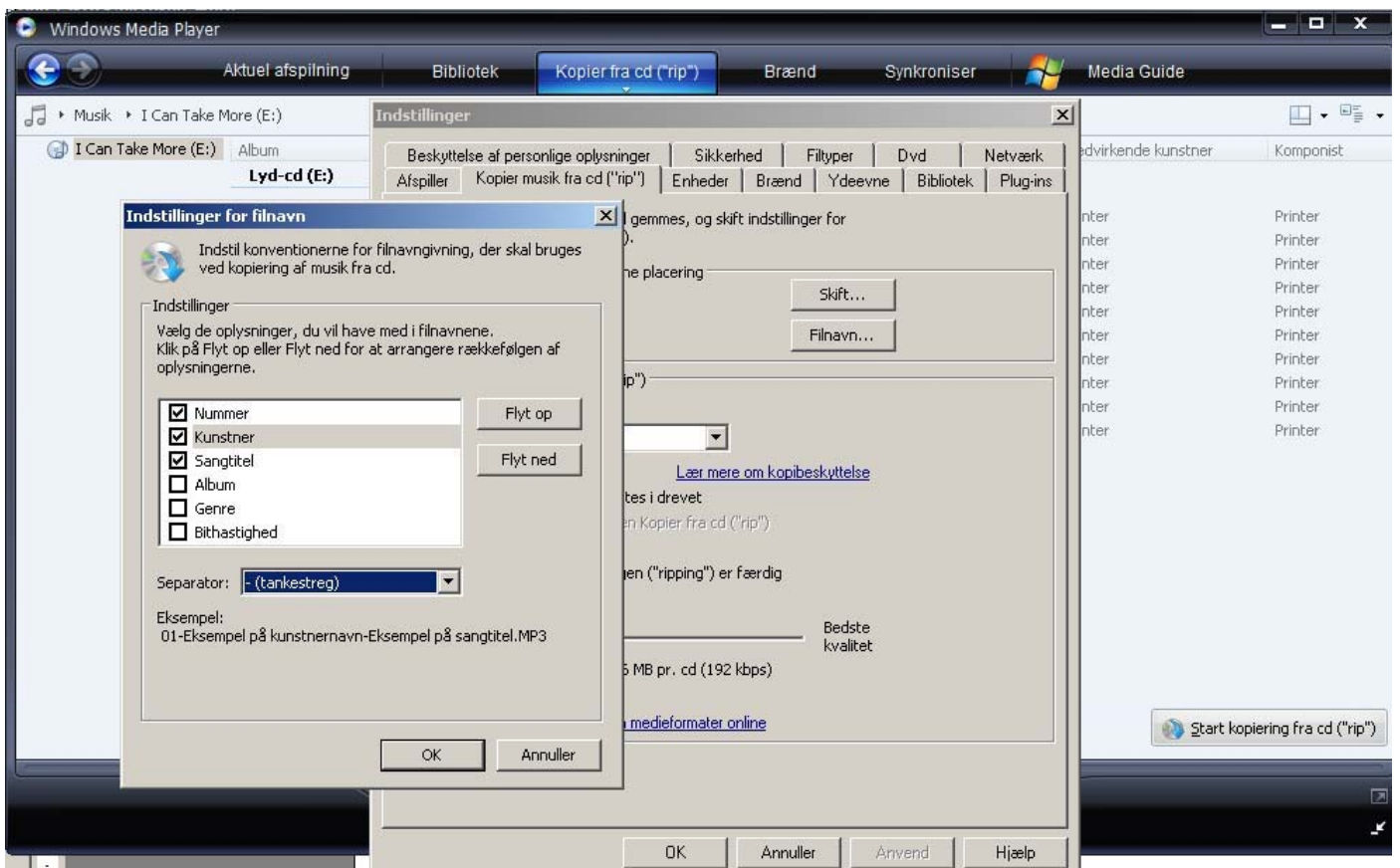
6. Vælg at der skal rippes i 192 Kbps ved at højreklikke på 'Kopier fra cd ("rip")' -> Bithastighed -> 192 Kbps

7. Vælg sted at gemme musikken ved at højreklikke på 'Kopier fra cd ("rip")' -> flere indstillinger -> under 'Kopier musik fra cd ("rip") til denne placering' klik på 'Skift' for at vælge placering.

8. Vælg navneformat på musikfilerne ved at højreklikke på 'Kopier fra cd ("rip")' -

> flere indstillinger -> under 'Kopier musik fra cd ("rip") til denne placering' klik på 'filnavn'. Vælg derefter opbygning af navn. Jeg har valgt flg opbygning: sangnummer – band – titel. F.eks. kommer filen for sang nummer 1 til at hedde: 01-Printer-Satisfaction med disse valg

9. Klik på 'Start kopiering fra cd ("rip")' – og cd'en bliver helt automatisk rippet, og vil efter et par minutter være at finde på det angivne sted på din harddisk.

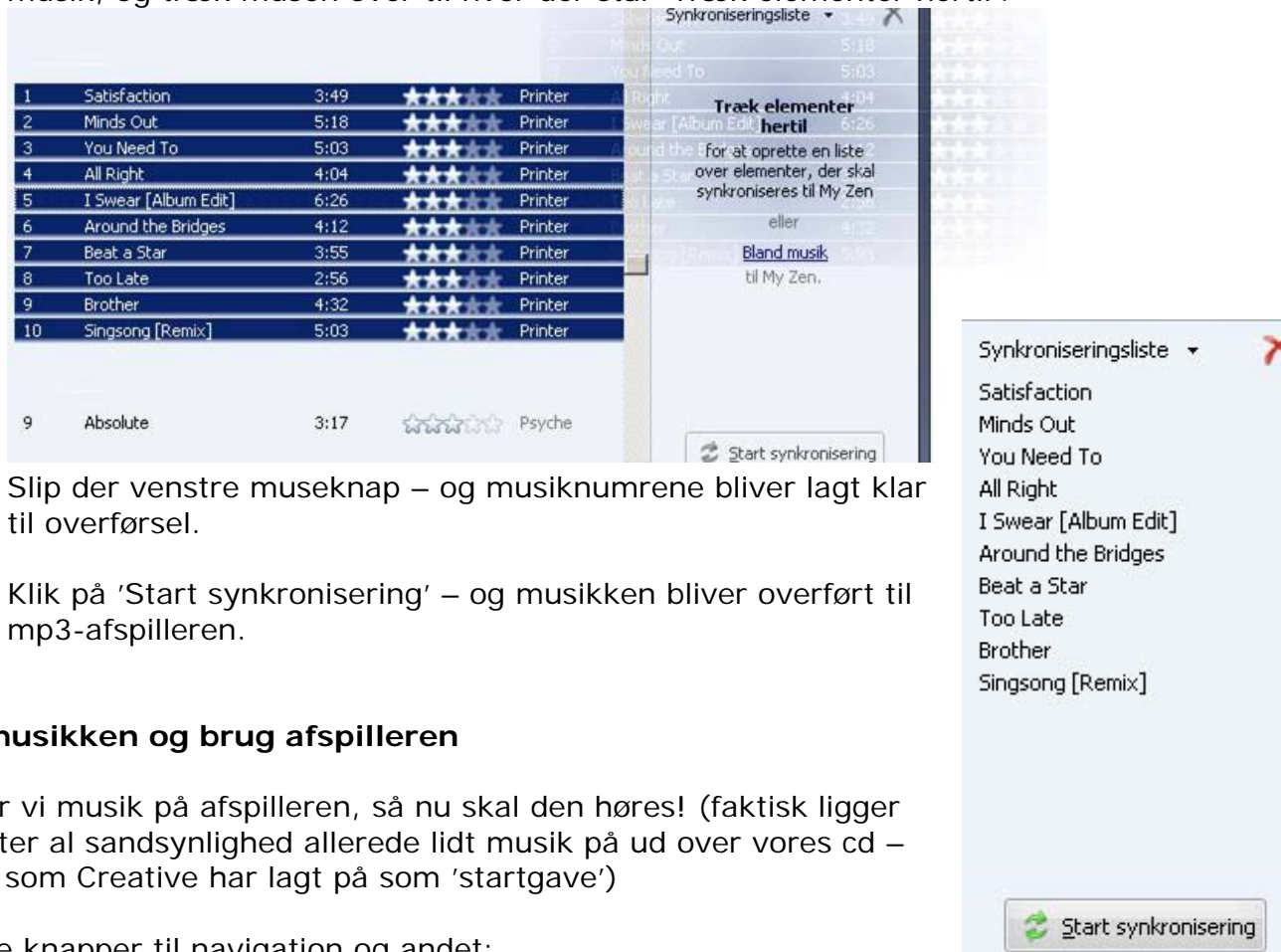
Overførsel til afspiller vha. Windows Media Player

Så er vi klar til at overføre musik til vores afspiller

1. Klik på 'Synkronisering'. Her kommer du ind og ser hvad du har af musik på din harddisk – og hvis du har lagt musikken i den valgte mappe, så finder Windows Media Player selv musikken.

- Find albummet (i dette tilfælde Printer – I can take more), og marker alle sangene ved at klikke med musen på den øverste, og derefter tryk og hold shift-knappen på keyboardet nede samtidig med du klikker på den nederste sang.
- Klik nu - og hold knappen nede - med venstre museknap på det markerede musik, og træk musen over til hvor der står 'Træk elementer hertil'.

- Slip der venstre museknap – og musiknumrene bliver lagt klar til overførsel.
- Klik på 'Start synkronisering' – og musikken bliver overført til mp3-afspilleren.

Hør musikken og brug afspilleren

Nu har vi musik på afspilleren, så nu skal den høres! (faktisk ligger der efter al sandsynlighed allerede lidt musik på ud over vores cd – noget som Creative har lagt på som 'startgave')

Vigtige knapper til navigation og andet:

- Det lille joystick. Kan bevæges op-ned-venstre-højre, og man vælger menupunkter ved at klikke på toppen af joysticket.
- Afspil/pause knappen på forsiden – starter og stopper ikke overraskende musikken.
- Tilbage-knappen lige under afspil/pause – går et skridt tilbage i menustrukturen.
- Tænd/sluk knappen på venstre side. Den skal skydes nedad og holdes nede et par sekunder for at tændes – ditto for at slukke.
- Volumen på højre side

- For at spille musikken skal man først frakoble afspilleren fra computeren, tænde afspilleren, og sætte hovedtelefonerne i.

2. Så skulle man gerne være i hovedmenuen – hvis ikke, så brug Tilbage-knappen til i er der. I hovedmenuen er der følgende muligheder:
  - Music Library – der er her man finder musikken
  - Now playing – her kan der ses hvad der spiller lige nu (hvis noget)
  - Photos – her ses de fotos man har gemt på afspilleren
  - Videos – ditto med videoer
  - FM Radio – vil man høre radio er det her
  - Extras – ekstra muligheder, såsom synkronisering med Outlook
  - System – indstillinger af afspilleren, f.eks. tid og sprog (også dansk), equalizer og meget andet.Men vi skal høre musik og går ind i Music Library
3. I Music Library kan vi finde musikken på forskellig vis: Via playlists, albums, artists, genres eller bare høre alle tracks. Klik på artists og find den artist som du lige har overført.
4. Klik på artisten, og du får at se hvilke album(s) du har med artisten.
5. Klik på albummet – og du ser hvilke sange du har.
6. Klik på den øverste sang, vælg play, og musikken strømmer ud af høretelefonerne. Standardopsætningen gør at hele albummet bliver spillet.

Nu har du lært basis musikafspilning. Der er mange finurlige muligheder for at lave playlists, spille alle sange på afspilleren i tilfældig rækkefølge og meget andet. Nogle af muligheder finder du under DJ, som er det nederste punkt i Music Library menuen – faktisk udenfor skærmen når man står øverst. Men leg løs og få mere musik over på afspilleren.